

8 januari Midsland

Jesaja 58,6-12

Matteus 4, 12-22

tekst Mt.4,17:"Van toen aan begon Jezus te prediken en te zeggen: Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabijgekomen!

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Bij de godsdiensten van het oosten, zoals bijvoorbeeld het hindoeïsme, hecht men vaak zeer grote waarde aan een ritueel bad, het rituele wassen. Misschien hebt u ze wel eens gezien op de TV, de mannen en vrouwen in India, die zich s' ochtends vroeg naar de heilige rivier de Ganges begeven. Men gelooft dat het water van deze rivier goddelijke krachten in zich heeft. En dit hemelse rivierwater reinigt mensen van alle onreinheid en van alle geestelijke en lichamelijke smet die men met zich meedraagt.

In grote groepen trekken deze mensen naar de rivier en laten zich in het heilige water zakken. En met een vast aantal rituele bewegingen reinigt men het lichaam. En vervolgens dompelen ze zich enkele keren onder water in een soort houding van aanbidding. In deze houding vraagt men God om reiniging van geest. Zo kan men de dag als het ware schoon beginnen.

God reinigt mensen van lichaam en geest en de mensen in India voelen zich steeds weer geroepen om dit ritueel te voltrekken. Want als je niet gereinigd bent, dan ben je onrein en dan kun je je aan God niet vertonen. Als onreine mag je niet op God rekenen, zo denkt men.

Op ongeveer dezelfde wijze kennen ook de joden een rituele reiniging. Zeker op vrijdagmiddag, aan de vooravond van Sabbat, ondergaan vele orthodoxe joodse mannen een zg. "mikwa", dat is een ritueel bad. De joodse wet, de Talmoe, zegt dat het water van een mikwa rechtstreeks in verbinding staat met het water van de hof van Eden. Dit hemelse water uit het Paradijs vloeit door de rituele baden en daardoor reinigt God de mens van alle smet.

Wij kennen in onze kerk de doop en die lijkt misschien nog enigszins op een reinigingsritueel. Maar toch is voor ons het doopwater meer een teken. De doop betekent en bezegelt Gods aanwezigheid in het menselijk leven. Maar het idee van de doop als reiniging is bij ons niet zo ingeburgerd.

De heilige rivier van India en het steeds terugkerende rituele bad bij de joden laten ons zien, dat wij mensen steeds weer onze onreinheid moeten schoonwassen, dat wij God niet onder ogen kunnen komen als we niet gereinigd zijn.

De vraag is: Hoe kunnen wij God onder ogen komen?
Als nietige en zondige mensen kunnen we dat niet.
Wij zelf als onrechtvaardigen, wij als slechte rentmeesters van Gods schepping kunnen God niet zonder meer recht in de ogen zien.
Zo lang tweedracht en onenigheid ons leven bepalen, kun je denk ik niet met goed fatsoen bij God aankloppen. *maar juist geerd.*

Hoe kunnen wij God onder ogen komen?
De mensen in India zullen zeggen: Zorg ervoor dat je gereinigd bent. Zorg ervoor, dat je schoon van lichaam en geest bent.
Dan kun je je aan God vertonen. Zorg ervoor dat de viezigheid en de onreinheid van dit leven niet jouw levenshouding bepaalt.
Kortom: Zorg ervoor dat jouw omgang met God getuigt van reinheid.

Dat is misschien niet zo herkenbaar voor ons als protestanten. Het evngelie leert ons, dat wij door Christus gereinigd zijn van zonden. "Van alle smet bevrijd" zoals een lied zo mooi zegt. Maar deze reiniging van zonden is een eenmalig gebeuren en niet een steeds weerkerend ritueel, zoals een ritueel bad.

De vraag ligt nog steeds onbeantwoord: Hoe kunnen wij rein worden zodat wij God onder ogen kunnen komen?

Welnu het evangelie spreekt in dit verband over: Bekering.

Waar denken wij eigenlijk aan bij het woord bekering?
Ik zelf denk onwillekeurig aan Paulus, die op weg naar Damascus een radicaal andere levensweg kiest; Van Christenvervolger bekeert Paulus zich tot verkondiger van het evangelie.
Hier is bekering het grote gebeuren in je leven. En nu nog wordt over bekering vaak gesproken als: "Jezus leren kennen" "Jezus in je hart nemen laten" "Voortaan met Jezus verder willen".
vele kerken en andere groeperingen trachten met bekeringen mensen voor zich te winnen. Bekering is nog vaak zieltjes winnen.
Maar dat is niet de bekering waar het evangelie over spreekt.

We hebben bij Matteus gelezen:

"Vanaf dat moment begint Jezus te prediken en hij verkondigt en zegt:
Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabijgekomen!"

Matteus schrijft deze woorden aljs het ware op een spandoek en hij steekt dat spandoek uit boven zijn verhaal over Jezus' leven.

Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is naderbijgekomen!"

Op diezelfde wijze, nl. als een spandoek, hebben mensen deze woorden misbruikt. De kerk zelf heeft deze woorden misbruikt. Want de kerk heeft eeuwenlang zélf het heil uitgedeeld. Maar dan moest men zich bekeren, dan moest men met ziel en lichaam de kerk toebehoren, dan moest men de regels en wetten van de kerk gehoorzamen.

-Bekeert u, want buiten de kerk is er geen heil!+
Dat was eeuwehlang de algemene regel.
Bekering zie tjes winnen, geld in het laatje, daar draait het nog vaak om.

Wanneer Jezus zegt Bekeert u, dan doelt Hij zeker niet op zieltjes winnen; Jezus zegt niet: Hoe meer zielen, hoe meer geld.
Bekering, dat is: Steeds weer je afvragen: Kan in God onder ogen komen?

Ik wil proberen te beschrijven wat bekering is.
Bekering is niet alleen maar een eenmalig gebeuren in je leven. Nee, bekering is allereerst een dagelijks terugkerend ritueel. Net zoals in India, het baden en bidden in de heilige rivier. Bekering is een dagelijks ritueel, zoals de Mikwa bij de joden. Bekering is, als het goed is, iets van iedere dag weer, Dat is het eerste.

Daarnaast heeft bekering te maken met alle beslissingen die je moet nemen. Bekering betekent dan, dat je ejezelf vraagt: Wat is de beste beslissing? Welke beslissing moet ik nemen om te leven naar Gods bedoelingen? Bekering, dat is de vraag: Wat zou Jezus zélf in deze situatie beslist hebben.

Het dagel kse ritueel van bekering is ook: Iedere dag weer zorgen voor je partner, voor je kinderen, je familie, je ouders. Bekering is : Iedere dag weer omzien naar mensen die je dierbaar zijn. Bekering dat is de schepping in stand houden.

We hebben vandaag het bekeringsverhaal gelezen van de eerste discipelen. Matteus vertelt ons over Simon en Andreas, de twee vissers, die hun zware vissersbestaan opgeven om en over Jakobus en Johannes, die zelfs hun vader in de steek laten, om Jezus te (kunnen) volgen. Deze radicale ommekeer, dat is ook bekering. Je leven vol vreugde en met goede moed in het teken stellen van het evangelie en alle dagen weer in de voetstappen van Jezus treden.

Bekeert u, zegt Jezus.

Maar waarom zouden wij ons bekeren?

Waarom zoveel moeite doen?

Het leven gaat toch zijn gang wel.

Pluk de dag dat is al mooi genoeg.

Waarom een plotselinge en radicale bekering; dat brengt alleen maar ons vaste en vertrouwde levenspatroon in de war.

Waarom al die dagelijkse moeite? Waarom bekering?

Ik heb eens een schilderij gezien met daarop een afbeelding van Jezus. Het was de bekende afbeelding van een ~~aan-zienlijke~~ gekruisigde man *uitgemoed*, met een haard en een serene blik in de ogen. Maar dewoorden die onder het schilderij waren aangebracht waren zeer veelzeggend. Onder het schilderij stond: "Dit deed ik voor u, wat doet gij voor mij?"

Hebben we meer reden nodig voor bekering?

Dat deed Jezus voor ons, wat doen wij voor Hem?

Wat hebben we ervoor over.

Jesaja zegt: Als je de hongerige te eten geeft, als je zwervelingen onderdak geeft in je eigen huis, dan zul je je bekeert voelen. Dwz. als bekering voor ons een dagelijks terugkerende inspanning wordt, dan kan God door ons doen en laten heil en zegen brengen op deze aarde.

God heeft in Jezus Christus ons dagelijkse slome bestaan vernieuwd. Daarom moet daar van onze kant iets tegenover staan; daarom is bekering van levensbelang.

De roeping van de eerste discipelen is een roepingsverhaal. God roept Simon en Andreas, Jakobus en Johannes. God roept nu nog steeds mensen. God doet een indringend beroep op mensen; en het enige antwoord dat wij God kunnen geven is: bekering. Iedere dag weer Gods roepstem beantwoorden met een bekeerd leven.

Bekeert U, want hert Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen. De reden die Jezus hier aanvoert voor bekering is, dat het koninkrijk der hemelen dichtbij komt. Dwz. wij worden in staat gesteld een grote rol te spelen in de ontwikkeling van het rijk van God.

Wat is dat: het Rijk van God, wat moet je je daar bij voor stellen? Rijk van God, koninkrijk der hemelen, dat is: Gods daden in de wereld. * Rijk van God, dat is : Gods heil en de redding van de wereld in Jezus Christus.

Dat is een mooie theologische uitspraak zult u zeggen, maar wat betekent dat voor mij? Waarin zit de zin van dit onbe ende Godsrijk?

Welnu: de joodse wet zegt dat het water van de "mikwa" , het rituele bad, dat dat water rechtstreeks in verbinding staat met het water van het paradijs.

En op dezelfde wijze wast men zich in India in het hemelse water van de heilige rivier, om lichaam en geest te reinigen.

Het evngelie zegt, dat al onze inspanningen om het leven goed en sterk te maken en om de schepping te behouden, al die inspanningen staan volgens het evangelie rechtstreeks in verbinding met de daden van God, met Zijn Koninkrijk.

Moge God ons steunen in onze inspanningen. En moge bekering voor ons zijn als een vreugdevol dagelijks ritueel.

AMEN

Anderz gezegd: Het is Gods de heilzame aanwezigheid van God onder de mensen. Deze heilzame aanwezigheid zien we in opbloeiende gerechtigheid, die zien we in nieuwe vadersrelaties tussen volken, in het ^{5.}erecteren van sociale, in wegname van zonden.